

1996. évi XXXI. törvény

a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról¹

Az Országgyűlés az Alkotmányból és a nemzetközi szerződésekből eredő feladatok teljesítése érdekében, az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tüzek megelőzése, a tüzeseteknél, a műszaki mentéseknél való segítségnyújtás, és a tűz elleni védekezésben résztvevők jogainak, kötelezettségeinek, valamint a védekezés szervezeti, irányítási rendjének, személyi, tárgyi és anyagi feltételeinek szabályozására a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény hatálya

1. § (1) A törvény hatálya kiterjed

- a) a Magyar Köztársaság területén tartózkodó magánszemélyekre;
- b) a Magyar Köztársaság területén levő jogi személyekre, magán- és jogi személyek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteire, ha ezekre vonatkozóan jogszabály vagy nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik, ezek hiányában a viszonyosság irányadó;
- c) a Magyar Köztársaság területén folytatott, a tűzvédelemre kiható valamennyi tevékenységre és a tűzoltóság által végzett műszaki mentésre.

(2) A diplomáciai vagy nemzetközi jogon alapuló mentességet élvező személyekre a nemzetközi szerződésekben foglaltak, ezek hiányában a viszonyosság az irányadó.

(3)² A viszonyosság fennállása tekintetében az igazságügyért felelős miniszter, a külpolitikáért felelős miniszter és a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter együttes nyilatkozata az irányadó.

(4)³ A törvény hatálya nem terjed ki a bányák föld alatti részeire.

2. § (1)⁴ A tűzvédelemmel és a műszaki mentéssel kapcsolatos kötelezettségeket az e törvény hatálya alá tartozóknak a jogszabályokban, szabványokban, hatósági előírásokban meghatározottak szerint kell teljesíteni.

(2) A tűzoltás és a műszaki mentés azon önkormányzatok kötelező közszolgáltatási feladata, amelyek készenléti szolgálatot ellátó hivatásos önkormányzati vagy önkéntes tűzoltósággal rendelkeznek.

(3) A tűzoltás és a műszaki mentés az e törvényben meghatározott kivételekkel térítésmentes.

(4) A hivatásos, az önkéntes és a létesítményi tűzoltóságok a tűzvédelmi és műszaki mentési feladataik ellátása során kötelesek egymással együttműködni.

3. § A hivatásos állami, a hivatásos önkormányzati, az önkéntes és a létesítményi tűzoltóság (a továbbiakban együtt: tűzoltóság) a tűz oltása, illetőleg a műszaki mentés érdekében a személyes szabadságra, a magánlakás sérthetlenségére és a tulajdonra vonatkozó alkotmányos jogokat - az e törvényben meghatározottak szerint - olyan mértékben korlátozhatja, amely arányban áll az élet, a testi épség és anyagi javak védelmével.

Értelmező rendelkezések

4. § E törvény alkalmazásában

a) *tűz (tüzeset)*: az az égési folyamat, amely veszélyt jelent az életre, a testi épségre vagy az anyagi javakra, illetve azokban károsodást okoz;

b) *tűz elleni védekezés (a továbbiakban: tűzvédelem)*: a tüzesetek megelőzése, a tűzoltási feladatok ellátása, a tűzvizsgálat, valamint ezek feltételeinek biztosítása;

c) *tűz megelőzés*: a tüzek keletkezésének megelőzésére, továbbterjedésének megakadályozására, illetőleg a tűzoltás alapvető feltételeinek biztosítására vonatkozó, a létesítés és a használat során megtartandó tűzvédelmi jogszabályok, szabványok, hatósági előírások rendszere és az azok érvényesítésére irányuló tevékenység;

d)⁵ *tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvány*: a kijelölt tanúsító szervezet által kiadott dokumentum, amely bizonyítja, hogy a tűzoltó-technikai termék, továbbá a tűz- vagy robbanásveszélyes készülék, gép, berendezés megfelel a jogszabályokban, honosított harmonizált szabványokban meghatározott tűzvédelmi előírásoknak;

e) *tűzoltási feladat*: a veszélyeztetett személyek mentése, a tűz terjedésének megakadályozása, az anyagi javak védelme, a tűz eloltása és a szükséges biztonsági intézkedések megtétele, továbbá a tűz közvetlen veszélyének elhárítása;

¹ Kihirdetve: 1996. V. 3.

² Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 1. § (1). Hatályos: 2007. I. 1-től.

³ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 1. § (2). Hatályos: 2007. I. 1-től.

⁴ Megállapította: 2005. évi XCVI. törvény 1. §. Hatályos: 2005. VII. 26-tól.

⁵ Megállapította: 2004. évi XXIX. törvény 41. § (1). Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződés kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

^f¹
g) *műszaki mentés*: természeti csapás, baleset, káreset, rendellenes technológiai folyamat, műszaki meghibásodás, veszélyes anyag szabadba jutása vagy egyéb cselekmény által előidézett veszélyhelyzet során az emberélet, a testi épség és az anyagi javak védelme érdekében a tűzoltóság részéről - a rendelkezésére álló, illetőleg az általa igénybe vett eszközökkel - végzett elsődleges beavatkozási tevékenység;

h)² *tűzoltó-technikai termék*: a tűz észlelésére, jelzésére, oltására, a beavatkozás könnyítésére és a tűzkár csökkentésére, valamint a tűz terjedésének megakadályozására alkalmazott berendezés/eszköz, a tűzoltó készülék, oltóanyag, a tűzoltóság által a tűzoltás, műszaki mentés során használt jármű, felszerelés, hírközlő eszköz, védőeszköz;

i)² *tűz- vagy robbanásveszélyes készülék, gép, berendezés*: olyan szerkezeti egység, illetve ezekből álló technológiai rendszer, amelyben vagy amellyel fokozottan tűz- és robbanásveszélyes, vagy tűz- és robbanásveszélyes tűzveszélyességi osztályba tartozó - a robbanó- és a robbantóanyagok kivételével - anyagok előállítása, feldolgozása, használata, tárolása, kimérése történik;

j)² *építési termék*: minden olyan anyag, szerkezet, berendezés vagy több, különböző részből összeállított elem, amelyet azért állítanak elő, hogy építményekbe állandó jelleggel beépítsék;

k)² *honosított harmonizált szabvány*: az európai szabványügyi szervezetek által elfogadott és az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett harmonizált európai szabvány, amelyet a magyar eljárási rendnek megfelelően nemzeti szabványként közzétettek;

l)³ *tűzvédelmi biztonságossági követelmény*: tűzvédelmi biztonságossági követelményt megállapító jogszabály, európai közösségi jogi aktus vagy honosított harmonizált szabvány;

m)⁴ *megfelelőségi igazolás*: az építési termékek műszaki követelményeire és megfelelőségi igazolására vonatkozó külön jogszabályban meghatározott igazolás.

A tűzjelzés

5. § (1) Aki tüzet vagy annak közvetlen veszélyét észleli, köteles azt haladéktalanul jelezni a tűzoltóságnak, vagy ha erre nincs lehetősége, a rendőrségnek vagy a mentőszolgálatnak, illetőleg a települési önkormányzat polgármesteri hivatalának (körjegyzőségnek).

(2) A törvény hatálya alá tartozók a tűz jelzéséhez, a segítségkéréshez híradási eszközüket kötelesek rendelkezésre bocsátani, szükség esetén járműveikkel segítséget nyújtani.

(3) A rendőrség, a mentőszolgálat, a polgármesteri hivatal (körjegyzőség), a hozzá beérkezett tűzjelzést köteles haladéktalanul továbbítani az állandó készenléti szolgálatot ellátó tűzoltósághoz.

(4)⁵ A tűzjelzés lehetőségét minden településről és az Országos Tűzvédelmi Szabályzatban meghatározott létesítményből az elsődleges működési körzet, illetve működési terület szerinti állandó készenléti szolgálatot ellátó hivatásos önkormányzati, illetve önkéntes tűzoltósághoz biztosítani kell. A tűzjelzés fogadásának biztosítása, és az ezzel kapcsolatos költségek a települési önkormányzatot, az átjelzés költségei a létesítményt terhelik. Több fenntartó esetén az érdekeltek a költségeket érdekeltségük arányában viselik.

(5) Tűzjelzés céljára a településen mindenki által bármikor igénybe vehető nyilvános távbeszélő állomást kell üzemben tartani.

(6) Az állandó készenléti szolgálatot ellátó tűzoltóságnál az ügyeleti szolgálati helyen távbeszélő és más, attól független hírközlő berendezést kell üzemeltetni. A tűz és káreset jelzésének fogadására összevont ügyelet is létesíthető.

(7) A tűzjelzés díjtalan és más hívásokkal szemben elsőbbséget élvez.

A tűzoltás

6. § (1) A törvény hatálya alá tartozók a tűzoltásban, a műszaki mentésben - ellenszolgáltatás nélkül - életkoruk, egészségi, fizikai állapotuk alapján elvárható személyes részvétellel, adatok közlésével kötelesek közreműködni.

(2) Azokat a változásokat, amelyek a településen, illetőleg a létesítményben a tűzoltást befolyásolhatják (út, közművezetékek elzárása, forgalom elterelése stb.), a kezdeményező vagy az elhárításért felelős szerv haladéktalanul köteles az állandó készenléti szolgálatot ellátó hivatásos önkormányzati, illetőleg önkéntes tűzoltóságnak szóban azonnal és írásban is bejelenteni.

7. § (1)⁶ A tűz oltásának felelős vezetője a tűzoltásvezető, aki a tűzoltóság vagy a hivatásos katasztrófavédelmi szerv jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő tagja lehet. A tűzoltás helyszínén más személy csak a tűzoltásvezető előzetes engedélyével intézkedhet.

(2) A tűzoltásvezető a tűzoltáshoz

a)⁷ a Magyar Honvédség, a rendőrség, a polgári védelem, a vám- és pénzügyőrség, a büntetés-végrehajtási és a környezetvédelmi szervek, a mentőszolgálatok és a közüzemi vállalatok kirendelését igényelheti. Ezek a szervek, ha az az alapfeladataik ellátását nem veszélyezteti, kötelesek eleget tenni a kirendelésnek;

¹ Hatályon kívül helyezte: 2006. évi XCIV. törvény 26. § a). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

² Beiktatta: 2004. évi XXIX. törvény 41. § (2). Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

³ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 2. § (1). Hatályos: 2007. I. 1-től.

⁴ Beiktatta: 2006. évi XCIV. törvény 2. § (2). Hatályos: 2007. I. 1-től.

⁵ Megállapította: 2005. évi XCVI. törvény 2. §. Hatályos: 2005. VII. 26-tól.

⁶ Megállapította: 2005. évi XCVI. törvény 3. §. Hatályos: 2005. VII. 26-tól.

⁷ Módosítva: ugyane törvény 48. § (4) alapján.

b) magánszemélyeket a tűz oltásában és a mentési munkálatokban az életkoruk, egészségi és fizikai állapotuk alapján elvárható közreműködésre kötelezhet;

c) az a) alpontban nem említett jogi személyeket, valamint a magán- és jogi személyek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteit a tűz oltásában és a mentési munkálatokban való közreműködésre kötelezhet;

d) az a)-c) pontban felsoroltak járműveit, eszközeit, felszereléseit, anyagait igénybe veheti;

e) elrendelheti a Riasztási és Segítségnyújtási Tervben meghatározott tűzoltóságok riasztását;

f) igényelheti az e) ponton kívüli tűzoltóságok riasztását;

g) a karitatív szervezetek egységeinek közreműködését kérheti;

h) elrendelheti, hogy a tűzoltásban résztvevők - az 1. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel - magánlakásba, illetőleg jogi személyek, a magánszemélyek és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek tulajdonában, használatában, kezelésében álló területre, létesítménybe, épületbe, helyiségbe bontással is behatolhassanak.

(3) A tűzoltásvezető a tűz által veszélyeztetett és a tűz oltásához szükséges területen minden tevékenységet korlátozhat, megtilthat, elrendelheti az illetéktelen vagy a veszélyeztetett személyek, valamint az anyagi javak eltávolítását, a terület kiürítését.

(4) A (2) bekezdés a) pontjában felsorolt szervek egységeinek a tűzoltásvezető csak a jelenlevő parancsnokaik, illetve vezetőik útján adhat utasítást a tűzoltásban való közreműködésre.

8. § (1) A tűzoltóság által a tűzoltás, a műszaki mentés vagy az ezzel kapcsolatos gyakorlatok során okozott kár, illetőleg a tűzjelzésben, tűzoltásban, műszaki mentésben közreműködőknek a közreműködésükkel, járműveik, eszközeik, felszereléseik igénybevételével közvetlen összefüggésben keletkezett, más forrásból meg nem térülő káranak megtérítésére - az elmaradt haszon kivételével -, ha e törvény kivételt nem tesz, a Polgári Törvénykönyv szabályait kell alkalmazni.

(2) Nem kell megtéríteni annak a kárát, aki a tüzet szándékosan vagy súlyos gondatlanságból okozta.

(3) A kártérítési, illetve kártalanítási ügyekben a kárt okozó tűzoltóság fenntartója jár el.

(4) Köteles a tűzoltással, műszaki mentéssel és ezek jelzésével kapcsolatosan keletkezett költségek megtérítésére az, aki

a) a beavatkozást igénylő eseményt szándékosan okozta;

b) a tűzoltásra vagy a műszaki mentésre vonatkozóan szándékosan megtevesztő jelzést adott.

A műszaki mentés

9. § A műszaki mentések jelzésére, a jelzés feltételeinek biztosítására, a műszaki mentésben való részvételre, irányítására - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - az 5-7. §-okban foglaltakat kell értelemszerűen alkalmazni.

10. § (1) A tűzoltáson és a műszaki mentésen kívül a tűzoltóság egyéb beavatkozást az érdekelt kérelmére és költségére végezhet.

(2) A tűzoltási és a műszaki mentési eszközök térítés ellenében történő igénybevétele csak a riaszthatóság megtartása mellett történhet.

II. Fejezet

A TŰZMEGELŐZÉSI FELADATOK

Tűzvédelmi hatósági feladatok

11. § A tűzvédelmi hatóság külön jogszabályban meghatározott esetekben engedélyező, tiltó és korlátozó intézkedéseket tesz, a tüzesettel kapcsolatban hatósági bizonyítványt ad ki, valamint a tűzvédelmi kötelezettségeiket megsértőkkel szemben tűzvédelmi bírságot szab ki.

12. §¹ (1) Aki

a) tűzoltó készülékek karbantartása és felülvizsgálata,

b) tűzoltó technika felülvizsgálata, javítása, ha a szolgálatát végzése az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és annak területi szervei, hivatásos önkormányzati tűzoltóság, önkéntes tűzoltóság, létesítményi tűzoltóság vagy tűzoltósági szolgáltatást nyújtó vállalkozás által készenlétben tartott tűzvédelmi technikára vonatkozó,

c) beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezés tervezése, kivitelezése, karbantartása, javítása, telepítése, felülvizsgálata,

d) tűzátjelzés fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint tűzjelző és tűzoltó központok távfelügyelete,

e) tűzvédelmi szakvizsgálóval összefüggő oktatásszervezés,

f) tűzvédelmi szakvizsgáztatás

tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát a tűzvédelmi hatóságnak bejelenteni. A bejelentésben - a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott adatokon túl - meg kell jelölni a bejelentő természetes személyazonosító adatait.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott tevékenységet csak az folytathat, aki rendelkezik a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szakmai képesítéssel, és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek.

(3) A tűzvédelmi hatóság az (1) bekezdés szerinti tevékenység végzésére jogosultakról nyilvántartást vezet, amely a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott adatokon túl tartalmazza

a) a tevékenység gyakorlására jogosult vagy képviselője telefonszámát, elektronikus levélcímét,

b) a szolgáltatás megkezdésének és befejezésének időpontját, valamint

c) az (1) bekezdés c) pontja szerinti tevékenység esetén a tűzvédelmi szakvizsga bizonyítvány számát és jogosultsági idejét.

(4) Az (1) bekezdés szerinti tevékenység folytatására való jogosultságot a tűzvédelmi hatóság ellenőrzi.

¹ Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 126. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

(5) A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti szabad szolgáltatásnyújtás jogával rendelkező szolgáltató az (1) bekezdés *d)-e)* pontjai szerinti tevékenység határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében történő folytatására irányuló szándékát köteles a tűzvédelmi hatóságnak bejelenteni.

13. §¹ (1) Forgalomba hozni, beépíteni, használni és készenlében tartani csak megfelelőségi igazolással rendelkező építési terméket, tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvánnyal rendelkező tűzoltó-technikai terméket, tűz- vagy robbanásveszélyes készüléket, gépet, berendezést (a továbbiakban együtt: termék) lehet.

(2) Ha a tűzoltó-technikai termékre nincs tűzvédelmi biztonságossági követelmény, azt csak a tűzvédelmi hatóság vizsgálaton alapuló hatósági engedélye alapján lehet forgalomba hozni, beépíteni, használni és készenlében tartani.

(3) Az e törvényben meghatározott technikai jellegű előírásoknak nem kell megfelelnie az olyan termékeknek, amelyet az Európai Unió valamely tagállamában vagy Törökországban állítottak elő, illetve hoztak forgalomba, vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban (a továbbiakban: EGT-megállapodás) részes valamely EFTA-államban állítottak elő, az ott irányadó előírásoknak megfelelően, feltéve, hogy az irányadó előírások a közbiztonság, illetve az emberi egészség és élet védelme tekintetében az e törvényben meghatározottal egyenértékű védelmet nyújtanak.

(4) A hatósági engedélyezést megalapozó vizsgálati eljárásra a tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvány kiadására vonatkozó szabályok az irányadók.

(5) A megfelelőségi igazolást, a tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítványt, illetve a (2) bekezdésben meghatározott hatósági engedélyt vissza kell vonni, ha a termék nem felel meg a megfelelőségi igazolásban, a tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítványban vagy a hatósági engedélyben megállapított követelményeknek.

(6) Az EGT-megállapodásban részes államokon, illetve Törökországon kívüli harmadik országból származó tűzoltó-technikai termék, tűz- vagy robbanásveszélyes készülék, gép, berendezés forgalmazásához, használatához, beépítéséhez, készenlében tartásához a tűzvédelmi hatóság hatósági engedélye szükséges.

(7) A (6) bekezdésben meghatározott hatósági engedély tűzvédelmi megfelelőséget igazoló vizsgálati jegyzőkönyv alapján adható meg.

13/A. §² (1)³ Termék tűzvédelmi megfelelősége tekintetében a tűzvédelemmel kapcsolatos piacfelügyeleti hatósági feladatokat ellátó szerv (a továbbiakban: piacfelügyeleti hatóság) jár el.

(2) Amennyiben a piacfelügyeleti hatóság megállapítja, hogy a rendeltetésszerűen használt termék tűzvédelmi szempontból veszélyezteteti a biztonságot, megtiltja annak forgalomba hozatalát, forgalmazását, felhasználását, és piacfelügyeleti bírságot szabhat ki.

(3) A megfelelőségi igazolással, tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvánnyal vagy a 13. § (2) bekezdésében meghatározott hatósági engedéllyel nem rendelkező termék forgalomba hozatalát a piacfelügyeleti hatóság megtiltja, és piacfelügyeleti bírságot szabhat ki.

14. §⁴ (1) A tűzvizsgálat a tűz keletkezési idejének, helyének és okának felderítésére irányuló tűzvédelmi hatósági tevékenység.

(2) A tűzvédelmi hatóság bűncselekmény gyanúja esetén értesíti az illetékes rendőri szervet, amennyiben a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy katoná, az illetékes katonai nyomozó hatóságot.

(3) A tűzvédelmi hatóság a rendőrség kéréséig köteles biztosítani a tüzeset helyszínét, továbbá azoknak a dolgoknak az őrzését, amelyek a bűncselekmény gyanújának bizonyítékául szolgálnak.

III. Fejezet

A MAGÁNSZEMÉLYEK, A JOGI SZEMÉLYEK, VALAMINT A MAGÁN- ÉS JOGI SZEMÉLYEK JOGI SZEMÉLYISÉGGEL NEM RENDELKEZŐ SZERVEZETEINEK TŰZVÉDELEMMEL ÉS MŰSZAKI MENTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATAI

A magánszemélyek tűzvédelemmel és műszaki mentéssel kapcsolatos feladatai

15. § (1) A magánszemélyeknek meg kell ismerniük és meg kell tartaniuk, illetőleg meg kell tartatniuk a tulajdonukban, használatukban levő épületek, lakások, járművek, gépek, berendezések, eszközök és anyagok használatára és működtetésére vonatkozó tűzmegelezési szabályokat.

(2)⁵ A magánszemélyek kötelesek gondoskodni az (1) bekezdésben felsoroltaknak a jogszabályban meghatározott tűzvédelmi felülvizsgálatáról, és biztosítani a tűzvédelmi ellenőrzés lehetőségét.

16. § A magánszemélyeknek meg kell ismerniük a tüzesetek és a műszaki mentést igénylő balesetek, káresetek jelzésével, továbbá a tűz oltásával és a műszaki mentéssel kapcsolatos kötelezettségeiket.

17. § A magánszemélyek kötelesek gondoskodni arról, hogy a nevelésük, felügyeletük alatt álló személyek a 15. § (1) bekezdésében foglalt tűzvédelmi ismereteket megszerezzék, és tevékenységük során ne okozzanak tüzet vagy közvetlen tűzveszélyt.

¹ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 4. § (1). Hatályos: 2007. I. 1-től.

² Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 4. § (2). Hatályos: 2007. I. 1-től.

³ Módosította: 2009. évi LVI. törvény 127. §.

⁴ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 5. §. Hatályos: 2007. I. 1-től. A korábbi alcímet hatályon kívül helyezte: ugyane törvény 26. § a). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

⁵ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 6. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.

A gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemélyeknek,
a jogi személyeknek, a jogi és magánszemélyek
jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteinek
tűzvédelemmel és műszaki mentéssel
kapcsolatos feladatai

18. § (1)¹ A gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemélyeknek, jogi személyeknek, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteknek a létesítmények, az építmények, a technológiai rendszerek megvalósításával, üzemeltetésével, fejlesztésével összhangban gondoskodniuk kell a jogszabályokban meghatározott tűzvédelmi követelmények megtartásáról, valamint a tevékenységi körükkel kapcsolatos veszélyhelyzetek megelőzésének és elhárításának feltételeiről.

(2) Az (1) bekezdésben felsoroltak kötelesek

a)² a közvetlen tűzvédelmüket szolgáló - jogszabályban, hatósági határozatban előírt - tűzvédelmi berendezést, készüléket, felszerelést, technikai eszközt állandóan üzemképes állapotban tartani, időszaki ellenőrzésükről, valamint az oltóvíz és egyéb oltóanyagok biztosításáról gondoskodni;

b) a tűzoltóság részére a tűz oltására, a műszaki mentésre szolgáló felkészítés érdekében - előzetes egyeztetés alapján - a helyszíni gyakorlatok megtartását lehetővé tenni és abban közreműködni;

c)³ a tevékenységi körükkel kapcsolatos tüzesetek megelőzésének és oltásának, valamint a műszaki mentésnek jogszabályokban meghatározott feltételeit biztosítani;

d) biztosítani a tűzvédelmi ellenőrzés lehetőségét.

(3) Az erdő és a parlag tűz elleni védelme - a tüzesetek megelőzése, a tűzoltás feltételeinek biztosítása - a tulajdonos, a kezelő, illetve használó feladata.

19. § (1) A gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemélyeknek, a jogi személyeknek, a jogi és a magánszemélyek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteinek, ha a munkavégzésben részt vevő családtagokkal együtt ötnél több munkavállalót foglalkoztatnak, vagy ha ötvennél több személy befogadására alkalmas létesítményt működtetnek, illetve a fokozottan tűz- és robbanásveszélyes besorolás esetén és kereskedelmi szálláshelyeken tűzvédelmi szabályzatot kell készíteniük.

(2)⁴ Az (1) bekezdésben felsoroltak kötelesek gondoskodni arról, hogy munkavállalóik (a munkavégzésben részt vevő családtagjaik) a jogszabályokban meghatározott előírások szerint végezzék a tevékenységüket vagy a létesítmény, építmény, helyiség igénybe vevői a tűzvédelmi szabályzatban foglaltakat megismerjék és megtartsák.

(3) Az (1) bekezdésben felsoroltaknak a fokozottan tűz- és robbanásveszélyes, a tűz- és robbanásveszélyes, valamint a tűzveszélyes tűzveszélyességi osztályba tartozó létesítményekben megfelelő szervezettel, tűzvédelmi szakképesítéssel rendelkező személlyel, illetőleg szolgáltatás igénybevételével kell gondoskodniuk a tűzvédelem biztosításáról.

20. § (1)⁵ A tűzvédelmi helyzetre kiható olyan tevékenységet, amely a létesítmény, az épület, az építmény, a helyiség vagy a szabadterület tűzveszélyességi osztályba sorolásának megváltoztatását teszi szükségessé, annak megkezdése előtt legalább tizenöt nappal a kezdeményező a tűzvédelmi hatóságnál köteles bejelenteni.

(2) Minden új tűz- vagy robbanásveszéllyel járó készülék, gép, berendezés, technológia, anyag bevezetése, illetőleg alkalmazása előtt elsődlegesen a gyártó, amennyiben az nem gondoskodott arról, akkor a forgalomba hozó köteles a tűzvédelmi rendelkezések megállapítása céljából szükséges vizsgálatokat elvégezni, illetve elvégeztetni.

21. § (1)⁶ A felelős tervező köteles a tervekhez tűzvédelmi fejezetet készíteni, amely tartalmazza a vonatkozó jogszabályokban, hatósági határozatokban foglalt követelmények kielégítését.

(2) A kivitelező köteles a tervben szereplő tűzvédelmi követelményeket a kivitelezés során megtartani, megvalósítani, a tervezési hiányosságok megszüntetését a felelős tervezőnél, illetőleg a beruházónál kezdeményezni.

(3) A felelős tervezőnek és a kivitelezőnek az (1) bekezdésben foglaltak érvényesítéséről írásban kell nyilatkozni.

22. § (1) Az általános és középiskolákban, a szakképző iskolákban, valamint a felsőoktatási intézményekben a tanulmányi követelményekbe építve, továbbá a szaktanfolyamokon, továbbképzéseken oktatni kell az általános és az egyes szakanyagokhoz kapcsolódó tűzvédelmi ismereteket. Az oktatásról a nevelési-oktatási intézmény és az oktatást végző szerv köteles gondoskodni.

(2) Jogszabályban meghatározott foglalkozási ágakban és munkakörökben csak tűzvédelmi szakvizsgával rendelkező személy foglalkoztatható. A tűzvédelmi szakvizsgáztatást az adott foglalkozási ágra (munkakörre) képesítést adó oktatás (szaktanfolyam) keretében az oktatást végző köteles megszervezni.

(3) A munkáltató köteles gondoskodni a munkavállalói, illetőleg a munkavégzésben részt vevő családtagjai tűzvédelmi oktatásáról és rendszeres továbbképzéséről, valamint arról, hogy azok a munkakörükkel, tevékenységükkel kapcsolatos tűzvédelmi ismereteket a foglalkoztatásuk megkezdése előtt elsajátítsák, a tűz esetén végzendő feladataikat megismerjék.

(4) A munkáltató azt a munkavállalót, illetőleg a munkavégzésben részt vevő családtagot, aki a tevékenységéhez szükséges tűzvédelmi ismeretekkel, illetőleg az előírt tűzvédelmi szakvizsgával nem rendelkezik, az adott tevékenységgel nem foglalkoztathatja.

¹ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 7. § (1). Hatályos: 2007. I. 1-től.

² Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 7. § (2). Hatályos: 2007. I. 1-től.

³ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 7. § (3). Hatályos: 2007. I. 1-től.

⁴ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 8. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.

⁵ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 9. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.

⁶ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 10. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.

IV. Fejezet

A TŰZVÉDELMI ÉS A MŰSZAKI MENTÉSI TEVÉKENYSÉG, VALAMINT A TŰZOLTÓSÁG IRÁNYÍTÁSA

A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter irányító tevékenysége¹

23. §¹ (1) A tűzvédelem és a műszaki mentés, valamint a tűzoltóság tevékenységének központi irányítását - a 24. §-ban foglaltak kivételével - a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter a központi katasztrófavédelmi szerv vezetője útján gyakorolja.

(2) A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter (1) bekezdésben meghatározott irányító jogköre - a bányák föld alatti részei és a (3) bekezdésben meghatározottak kivételével - a tűzvédelmet és a műszaki mentést ellátó és az abban közreműködő valamennyi szervre, minden tűzvédelmi és műszaki mentési ügyre és tevékenységre kiterjed.

(3) A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter jogköre a Magyar Honvédség létesítményei tekintetében nem terjed ki a 24. § d) pontjában meghatározott rendelkezésre.

24. § A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter²

a) előkészíti a tűzvédelemre, a műszaki mentésre és a tűzoltóságra vonatkozó magasabb szintű jogszabályok, az állami irányítás egyéb jogi eszközei, valamint a nemzetközi szerződések tervezeteit, illetőleg a hatáskörébe tartozó rendeletalkotás és az állami irányítás egyéb jogi eszközei útján, az érdekelt miniszterekkel egyetértésben szabályozza a tűzvédelmet és a műszaki mentést, valamint a tűzoltóság tevékenységét;³

b) egyetértési jogot gyakorol a más miniszter által tervezett - a tűzvédelmet, a műszaki mentést és a tűzoltóságot érintő - szabályozásokkal kapcsolatban;

c)⁴ kezdeményezi a központi katasztrófavédelmi szerv vezetőjének javaslatára a települési önkormányzat képviselő-testületénél a hivatásos önkormányzati tűzoltóság létrehozását és megszüntetését, és gyakorolja az ezekkel összefüggő egyetértési jogot;

d) meghatározza a tűzoltási, műszaki mentési és az ezekhez kapcsolódó tűzvédelmi technika tervezése, fejlesztése, rendszeresítése, ellenőrzése, felülvizsgálata és javítása követelményeit;

e) meghatározza a tűzoltóság tagjaira vonatkozó szakmai képzési követelményeket, a képzés rendszerét és elveit;

f) gyakorolja a hivatásos állami és önkormányzati tűzoltóságok, valamint a tűzoltó szakiskolák hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyával kapcsolatban, illetőleg társadalombiztosítási ellátásáról szóló jogszabályok alkalmazása során az illetékes minisztert megillető jogokat;

g)⁵

h) meghatározza a tűzoltóság szakmai információs és adatszolgáltatási rendszerét.⁶

A központi katasztrófavédelmi szerv vezetőjének irányító tevékenysége⁷

24/A. §⁸ A központi katasztrófavédelmi szerv vezetője⁹

a) közvetlen utasítást adhat a tűzoltóság egységeinek a tűz oltási és műszaki mentési feladatokban történő részvételre, az ezzel kapcsolatos felkészítésre, jelentéstételre, működési területük elhagyására, továbbá rendkívüli készenléti szolgálatuk elrendelésére,

b) kezdeményezi a tűzoltóságok Szerelési Szabályzata, a rendkívüli állapotban alkalmazandó Tűzoltási és Műszaki Mentési Szabályzat és a tűzoltó sport versenyszabályzat kiadását,

c) koordinálja a hivatásos önkormányzati és az önkéntes tűzoltóságok költségvetés tervezésével kapcsolatos feladatait.

Az országos parancsnok tevékenysége

25-26. §⁵

A megyei tűzoltóparancsnok tevékenysége

27. §⁵

¹ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 11. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.

² Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 12. § (1). Hatályos: 2007. I. 1-től.

³ Lásd: 8/1999. (III. 26.) BM rendelet, 2/2002. (I. 23.) BM rendelet.

⁴ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 12. § (2). Hatályos: 2007. I. 1-től.

⁵ Hatályon kívül helyezte: 1999. évi LXXIV. törvény 58. § c). Hatálytalan: 2000. I. 1-től.

⁶ Lásd: 24/1999. (VII. 22.) BM rendelet.

⁷ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 13. § (1). Hatályos: 2007. I. 1-től.

⁸ Beiktatta: 2005. évi XCVI. törvény 6. §. Hatályos: 2005. VII. 26-tól.

⁹ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 13. § (2). Hatályos: 2007. I. 1-től.

A helyi önkormányzatok tűzoltósággal kapcsolatos tevékenysége

- 28. §** (1) A hivatásos önkormányzati tűzoltósággal rendelkező települési, fővárosban a fővárosi önkormányzat képviselő-testülete
- a)¹ a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter előzetes egyetértésével megszüntetheti a hivatásos önkormányzati tűzoltóságot. Erre vonatkozóan a miniszter részére a központi katasztrófavédelmi szerv vezetője tesz javaslatot;
 - b) elrendelheti az irányítása alá tartozó tűzoltóság rendkívüli készenléti szolgálatát;
 - c)² a fővárosban a központi katasztrófavédelmi szerv vezetője véleményének kikérésével kinevezi és felmenti a hivatásos önkormányzati tűzoltóparancsnokot, gyakorolja a vele kapcsolatos - jogszabályban meghatározott - munkáltatói jogköröket;
 - d)² a területi katasztrófavédelmi szerv véleményének kikérésével kinevezi és felmenti a hivatásos önkormányzati tűzoltóparancsnokot, gyakorolja a vele kapcsolatos - jogszabályban meghatározott - munkáltatói jogköröket;
 - e) önkéntes tűzoltóság alapításában vehet részt;
 - f) beszámoltatja a hivatásos önkormányzati tűzoltóparancsnokot.
- (2) A hivatásos önkormányzati tűzoltósággal nem rendelkező települési önkormányzat képviselő-testülete
- a)³ a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter előzetes egyetértésével hivatásos önkormányzati tűzoltóságot hozhat létre;
 - b) önkéntes tűzoltóság alapításában vehet részt;
 - c) gondoskodik az önkéntes tűzoltóság fenntartásáról, működtetéséről és fejlesztéséről;
 - d) megállapítja az önkéntes tűzoltóság fenntartásához, illetőleg a költségvetéséhez való hozzájárulás mértékét;
 - e) hozzájárulhat más tűzoltóság létesítéséhez.
- 29. §** (1) A településen az oltóvíznyerési lehetőségek biztosítása az önkormányzat feladata.
- (2) Az e törvény 1. §-a (1) bekezdésének b) pontjában felsoroltak az általuk működtetett létesítmények oltóvíz ellátásáról saját maguk kötelesek gondoskodni.
- (3) Az önkormányzatok részt vesznek a lakosság tűzvédelmi felvilágosításában, a tűzvédelmi propagandában.

V. Fejezet

A TŰZOLTÓSÁG

A hivatásos állami és a hivatásos önkormányzati tűzoltóság

30. § (1) A hivatásos állami és a hivatásos önkormányzati tűzoltóság (a továbbiakban együtt: hivatásos tűzoltóság) egységes elvek alapján szervezett rendvédelmi szerv.

(2)-(5)⁴

31. § (1) A hivatásos önkormányzati tűzoltóság a községekben, a városokban, a megyei jogú városokban és a fővárosban az önkormányzat intézményeként működik.

(2) A hivatásos önkormányzati tűzoltóság

a) tűzoltási és műszaki mentési tevékenységet végez, illetőleg közreműködik közvetlen tűz- és robbanásveszély esetén a biztonsági intézkedések végrehajtásában, ennek érdekében állandó készenléti szolgálatot tart;

b)⁵ a Kormány által rendeletben meghatározott tűzvédelmi hatósági feladatokat lát el.

(3) A hivatásos önkormányzati tűzoltóság a (2) bekezdés b) pontjában foglalt feladatok ellátására is működtethető.

32. § (1) A hivatásos tűzoltóság és a tűzoltó szakiskolák hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló törvény hatálya alá tartoznak.

(2) A hivatásos tűzoltóság és a tűzoltó szakiskolák polgári állományú tagjai köztisztviselők vagy közalkalmazottak.

A tűzoltó egyesület és az önkéntes tűzoltóság

33. §⁶ A tűzoltó egyesület a településen a tűzmegelezési, valamint a tűzoltási és műszaki mentési feladatok ellátásában közreműködő társadalmi szervezet. A tűzoltó egyesület tevékenységét és működését, valamint a tűzoltó egyesületeknek a hivatásos önkormányzati, illetve önkéntes tűzoltósággal megállapodás keretében való együttműködését a tűzoltó egyesületekről szóló törvény állapítja meg.

34. § (1)⁷ Az önkéntes tűzoltóság a települési önkormányzat vagy az önkormányzati társulás és a tűzoltó egyesület által közösen alapított köztestület (Ptk. 65. §), amely tűzoltási és műszaki mentési célokra folyamatosan igénybe vehető készenléti szolgálatot lát el, és önálló működési területtel rendelkezik. A működési terület megállapítását a székhely szerinti települési önkormányzat képviselő-testülete kezdeményezi a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszternél.

¹ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 14. § (1). Hatályos: 2007. I. 1-től.

² Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 14. § (2). Hatályos: 2007. I. 1-től.

³ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 14. § (3). Hatályos: 2007. I. 1-től.

⁴ Hatályon kívül helyezte: 1999. évi LXXIV. törvény 58. § c). Hatálytalan: 2000. I. 1-től.

⁵ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 15. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.

⁶ Megállapította: 2008. évi XXXIII. törvény 11. § (2). Hatályos: 2008. VII. 18-tól.

⁷ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 16. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.

(2)¹ Az önkéntes tűzoltóság parancsnokát a területi katasztrófavédelmi szerv vezetője véleményének kikérése mellett a köztisztviselő nevezi ki.

(3) Az önkéntes tűzoltóság székhelye szerinti települési önkormányzat részére a központi költségvetés az átvállalt feladattal arányos költségfedezetet biztosítja.²

A létesítményi tűzoltóság

35. § (1) A létesítményi tűzoltóság a gazdálkodó szervezet vagy más jogi személy tevékenységével összefüggő tűzoltási és más műszaki mentési feladatok elsődleges ellátására létrehozott és fenntartott szervezet. A létesítményi tűzoltóságot több gazdálkodó szervezet vagy más jogi személy közösen is létrehozhatja és fenntarthatja.

(2)³ A létesítményi tűzoltóság a fenntartó szervezetén belül, annak szervezeti egységeként, gazdasági társaságként vagy kooperációs társaságként, illetve más nonprofit gazdasági társaságként is működhet.

(3) A létesítményi tűzoltóság vezetőjét (parancsnokát) a munkáltató nevezi ki és menti fel.

(4) Jogszabály a gazdálkodó szervezetet vagy más jogi személyt létesítményi tűzoltóság működtetésére kötelezhet.

(5) A fenntartó szervezetén belüli létesítményi tűzoltóság főfoglalkozású, továbbá alkalomszerűen igénybe vehető létesítményi tűzoltókból is állhat. Készenléti szolgálatot a fenntartó által meghatározottak szerint lát el.

Az önkéntes és a létesítményi tűzoltóságra vonatkozó közös rendelkezések⁴

36. § Az önkéntes, illetőleg a létesítményi tűzoltóság feladatainak ellátására a 35. § (1) bekezdés szerint létesítésre kötelezettek megállapodást köthetnek egymással, illetőleg a települési önkormányzattal. Az önkéntes és a létesítményi tűzoltóság létrehozását és megszüntetését, továbbá a tűzoltói feladatok ellátására kötött megállapodást az illetékes hivatásos önkormányzati tűzoltóságnak be kell jelenteni.

37. § (1)⁵ Az önkéntes és a létesítményi tűzoltóknak a tűzoltás, műszaki mentés, az ezekre való felkészítés és a rendkívüli készenléti szolgálat időtartamára a munkahelyén történt munkavégzési kötelezettség alóli felmentés miatt kiesett jövedelmét az igénybe vevő téríti meg.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladat ellátására igénybe vett önkéntes és létesítményi tűzoltó élelmezéséről és elszállásolásáról, valamint a felmerült szükségszerű és indokolt költségeinek megtérítéséről az igénybe vevő köteles gondoskodni.

(3) Az önkéntes és a létesítményi tűzoltó kiesett jövedelme, illetve az általa elszenvedett kár megtérítésére, illetőleg kártalanítására, ha az igénybevétel

a) a működési területen belül történt, akkor a székhely szerinti települési önkormányzat, illetőleg a létesítmény fenntartója;

b)⁶ a működési területen kívül történt, akkor külön jogszabályban meghatározott módon a központi katasztrófavédelmi szerv köteles, amennyiben azok más jogviszonyból nem térülnek meg.

38. §⁷ A készenléti ellátó önkéntes és létesítményi tűzoltó mentesíthető
- a polgári védelmi kötelezettség,
- részben vagy teljesen a helyi adó megfizetése
alól.

39. § Az önkéntes és a létesítményi tűzoltó, valamint a tűzoltó egyesület tagja egyenruha viselésére jogosult.

40. §⁸ A rendvédelmi szervek kártérítési felelősségéről rendelkező jogszabályokat az önkéntes és a létesítményi tűzoltókra is alkalmazni kell. Az ennek alapján járó összeget az igénybe vevő fizeti meg.

A tűzoltóság anyagi, pénzügyi ellátása

41. § (1)⁹

(2)¹⁰ A hivatásos önkormányzati tűzoltóság működésének és fenntartásának költségeit a központi költségvetés az illetékes önkormányzat útján normatív hozzájárulásként, a létesítés, a fejlesztés és a felújítás költségeit pályázati formában a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által vezetett minisztérium útján biztosítja. A pályázat - a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által rendeletben szabályozott feltételek szerint - a fejlesztési költség egészére vagy annak meghatározott részére irányulhat.

(3) A központi költségvetésből történő hozzájárulás mértékét legalább a hivatásos önkormányzati tűzoltóság előírt legkisebb létszámának és gépjárműállományának figyelembevételével kell megállapítani.

¹ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 16. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.

² Lásd: 1999. évi CXXV. törvény 31. § (20), 2004. évi CXXXV. törvény 30. § (15)-(16).

³ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 17. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.

⁴ Lásd: 2/2010. (X. 8.) Polgári jogegységi határozat.

⁵ Megállapította: 2009. évi CLIX. törvény 11. § (1). Hatályos: 2010. I. 1-től.

⁶ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 18. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.

⁷ Módosította: 2004. évi CV. törvény 209. § 10.

⁸ Megállapította: 2008. évi XXXIII. törvény 11. § (3). Hatályos: 2008. VII. 18-tól.

⁹ Hatályon kívül helyezte: 1999. évi LXXIV. törvény 58. § c). Hatálytalan: 2000. I. 1-től.

¹⁰ Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 19. § (1). Hatályos: 2007. I. 1-től.

(4)¹ A hivatásos és az önkéntes tűzoltóság fenntartásával és működésével kapcsolatos rendkívüli kiadások fedezetére a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által felügyelt fejezet költségvetésében elkülönített tartalékalapot kell biztosítani. Ebből kell gondoskodni a működési területen kívüli vonulások költségeiről, illetőleg a szolgálati feladatok ellátása során súlyos munkabalesetet szenvedett tűzoltók kártérítéséről.

(5) A tűzoltóság fenntartója a tűzoltóság készenléti szolgálatot, illetve a tűzoltás irányítását ellátó tagjai részére szolgálati tevékenységükre vonatkozóan köteles élet- és baleset-biztosítást kötni.

(6) Az önkéntes tűzoltóságok létesítésével, fejlesztésével, fenntartásával és működésével kapcsolatos költségek fedezetéről a székhely szerinti települési önkormányzat, valamint az átvállalt feladattal arányosan a központi költségvetés gondoskodik.²

(7)³ A hivatásos tűzoltóság tagjai, valamint az önkéntes tűzoltóság tisztségviselői a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által rendeletben előírt képesítés megszerzése során a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által vezetett minisztérium szakképző tanintézetében tandíjmentességet élveznek. A képzéssel kapcsolatos egyéb költségek fedezetét a küldő szerv vagy a hallgató viseli.

42. § A létesítményi tűzoltóság létesítésével, fejlesztésével, fenntartásával és működésével kapcsolatos költségek fedezetéről a tűzoltóság létesítője gondoskodik.

VI. Fejezet

VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

43. § (1) Tűzvédelmi bírság fizetésére a magánszemélyek, a jogi személyek, és ezek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetei kormányrendeletben meghatározottak szerint kötelezhetők.

(2)⁴ A tűzvédelmi hatóság tűzvédelmi bírságot a jogszabályban előírt tűzvédelmi kötelezettségek megsértése esetén szabhat ki.

44. §⁵ (1)⁶ A biztosító köteles a biztosítóról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény 1. számú melléklete „A” részének 3-5., 6. a) és 7-11. pontjaiban, valamint a „B” részének b), d)-e) alpontjaiban meghatározott biztosítási ágazatokból befolyt biztosítási díjak 1,5%-át hozzájárulás címén - a hivatásos és az önkéntes tűzoltóságok részére a laktanya-építési beruházáshoz, felújításhoz, a tűzoltáshoz és műszaki mentéshez, valamint a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által felügyelt tűzjelzési és monitoring lakossági riasztó-tájékoztató eszközök létesítésére, üzemeltetésére, és az általa alapított, a szakágazat képzési feladatait ellátó oktatási intézmény részére tűzoltó célú szakképzéséhez szükséges technikai eszközök, felszerelések fejlesztésének, felújításának céljára - a központi költségvetésbe befizetni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti hozzájárulás fizetésére köteles az Európai Gazdasági Térség tagállamaiban székhellyel rendelkező, vagy harmadik országbeli biztosító magyarországi fióktelepe, valamint a határon átnyúló szolgáltató is, ha a kockázat felmerülésének helye a Magyar Köztársaság.

(3) A tűzvédelmi bírságból származó bevételek is kizárólag az (1) bekezdésben meghatározott célokra használhatók fel.

45. §⁷

46. § (1)⁸ A központi katasztrófavédelmi szerv és szervei, valamint a tűzoltó szakiskolák használatában lévő ingatlanok és ingóságok állami tulajdont képeznek.

(2)⁸ A területi katasztrófavédelmi szervet, valamint a tűzoltó szakiskolát ingyenes használati jog illeti meg a használatukban lévő, de nem állami tulajdonban álló ingatlanok és ingóságok tekintetében.

(3) A hivatásos önkormányzati tűzoltóságok használatában lévő állami tulajdonú ingatlanok és ingóságok térítésmentesen a fenntartó önkormányzatok tulajdonába kerülnek.

(4) A megyei önkormányzatok tulajdonában lévő ingatlanok és ingóságok - megegyezés esetén - térítésmentesen a hivatásos önkormányzati tűzoltóságot fenntartó önkormányzatok tulajdonába adhatók.

(5) A tűzoltóság vonatkozásában központi gazdálkodás körébe tartoznak:

a) a tűzoltóságok beruházására, fejlesztésére szolgáló központi költségvetési előirányzat;
b) a rendkívüli események, ideértve a szolgálati feladatok során súlyos munkabalesetet szenvedett tűzoltó kártérítése folytán felmerülő többletköltségek, továbbá a tűzoltóságnak a működési területén kívüli igénybevételével keletkező költségek fedezetére szolgáló költségvetési előirányzat;

c) radiológiai, biológiai és vegyi védelmi eszközök, minősített időszakos készletek;

d)⁹ a területi katasztrófavédelmi szerv javítóműhelyeinek felszerelése, berendezése, alkatrészcszlete;

e) az országos és a megyei kiképzőbázisok működtetésével kapcsolatos költségvetési előirányzatok.

(6)¹⁰ Az (5) bekezdés a)-b) és e) pontjában említett költségvetési eszközzel a központi katasztrófavédelmi szerv, a c)-d) pontokban foglaltakkal a területi katasztrófavédelmi szerv gazdálkodik.

1 Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 19. § (2). Hatályos: 2007. I. 1-től.

2 Lásd: 1999. évi CXXV. törvény 31. § (20).

3 Megállapította: 2009. évi CLX. törvény 11. § (2). Hatályos: 2010. I. 1-től.

4 Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 20. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.

5 Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 21. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.

6 Megállapította: 2009. évi CLX. törvény 11. § (3). Hatályos: 2010. I. 1-től.

7 Hatályon kívül helyezte: 2006. évi XCIV. törvény 26. § a). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

8 Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 22. § (1). Hatályos: 2007. I. 1-től.

9 Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 22. § (2). Hatályos: 2007. I. 1-től.

10 Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 22. § (3). Hatályos: 2007. I. 1-től.

46/A. §¹ (1) Ha jogszabály tűzvédelmi szakterületen szakértő igénybevételét írja elő, vagy szakértő igénybevételéhez jogkövetkezményt állapít meg, - az igazságügyi szakértőkről szóló törvény szerint igazságügyi szakértői tevékenység végzésére jogosult szakértő kivételével - szakértőként kizárólag a tűzvédelmi hatóság engedélyével rendelkező személy vehető igénybe, valamint a jogszabályban meghatározott jogkövetkezmények csak az ilyen személy igénybevételéhez fűződnek.

(2)² Az (1) bekezdés szerinti szakértői tevékenység folytatását a tűzvédelmi hatóság annak engedélyezi, aki büntetlen előéletű, nem áll a tűzvédelmi szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, valamint rendelkezik a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szakmai képesítéssel, és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek.

(3) A tűzvédelmi hatóság a szakértői tevékenység folytatására engedéllyel rendelkező személyekről nyilvántartást vezet, amely - a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott adatokon túl - tartalmazza

- a) a természetes személyazonosító adatokat,
- b) az elérhetőségi címet (postacím, telefon-, telefaxszám, e-mail),
- c) a szakértői igazolvány számát, a kiadás időpontját, valamint
- d) a tűzvédelmi szakterület megnevezését.

(4) A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott adatokon túl a nyilvántartásnak a (3) bekezdés b)-d) pontjában szereplő adatai is nyilvánosak.

(5) A tűzvédelmi hatóság az engedély megadásával egyidejűleg tűzvédelmi szakértői igazolványt állít ki. A hatósági igazolvány tartalmazza a szakértő természetes személyazonosító adatait, a tűzvédelmi szakterület megnevezését, a szakértői igazolvány számát, a kiadás időpontját. A hatósági igazolványon a hitelessége igazolásához szükséges további - nem személyes - adatok is feltüntethetők.

(6) A szakértő szakértői tevékenységének megszüntetése, illetőleg halála esetén adatainak a nyilvántartásban történő kezelését meg kell szüntetni. Az adatokat a nyilvántartásban történő kezelés megszüntetésétől számított legfeljebb tíz évig a központi katasztrófavédelmi szerv a szakértői vélemény jogszerűségének későbbi ellenőrzése céljából tovább tárolhatja.

46/B. §³ (1) A 46/A. § (1) bekezdése szerinti szakértői tevékenység engedélyezése iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a kérelmező hatósági bizonyítvánnyal igazolhatja azt a tényt, hogy büntetlen előéletű, valamint nem áll a tűzvédelmi szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, vagy kéri, hogy e tények fennállására vonatkozó adatokat a bünyügyi nyilvántartó szerv a tűzvédelmi hatóság részére - annak a szakértői tevékenység gyakorlásához szükséges engedély iránti kérelem elbírálása céljából benyújtott adatigénylése alapján - továbbítsa. Az adatigénylés során a tűzvédelmi hatóság a (2) bekezdésben meghatározott adatokat igényelheti a bünyügyi nyilvántartó szervtől.

(2) A tűzvédelmi hatóság a tűzvédelmi szakértői tevékenység folytatásának időtartama alatt lefolytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi azt is, hogy a szakértő büntetlen előéletű, és nem áll a tűzvédelmi szakértői tevékenységet kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzés céljából a tűzvédelmi hatóság adatot igényelhet a bünyügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag arra irányulhat, hogy a szakértő büntetlen előéletű-e, valamint, hogy a tűzvédelmi szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll-e.

(3) Az (1) és (2) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a tűzvédelmi hatóság

- a) a tűzvédelmi szakértői tevékenység engedélyezése iránti eljárás jogerős befejezéséig,
 - b) a tűzvédelmi szakértő nyilvántartásba vétele esetén a hatósági ellenőrzés időtartamára vagy a nyilvántartásból való törlésre irányuló eljárásban az eljárás jogerős befejezéséig
- kezeli.

47. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben határozza meg:

- a)⁴ a tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezeteket, továbbá a tűzvédelmi hatóság tevékenységének részletes szabályait;⁵
- b) a tűzvédelmi bírságra vonatkozó szabályokat;⁶
- c) a tűzoltóságok tagjaira vonatkozó élet- és baleset-biztosítási kötelezettséget;⁷
- d) a létesítményi tűzoltóságra vonatkozó részletes szabályokat;⁸
- e) az önkéntes tűzoltóság létesítésének, működésének feltételeit, feladatát;⁹
- f)¹⁰ a tűzvédelmi bírság, valamint e törvény 44. §-a alapján fizetendő hozzájárulás befizetési és elszámolási rendjét, valamint felhasználásának és ellenőrzésének módját;¹¹

1 Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 126. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismelt eljárásokban kell alkalmazni.

2 Megállapította: 2009. évi CXLIX. törvény 44. § (1). Hatályos: 2010. I. 1-től.

3 Beiktatta: 2009. évi CXLIX. törvény 44. § (2). Hatályos: 2010. I. 1-től.

4 Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 24. § (1). Hatályos: 2007. I. 1-től.

5 Lásd: 115/1996. (VII. 24.) Korm. rendelet, 79/2007. (IV. 24.) Korm. rendelet, 261/2009. (XI. 26.) Korm. rendelet.

6 Lásd: 116/1996. (VII. 24.) Korm. rendelet.

7 Lásd: 117/1996. (VII. 24.) Korm. rendelet.

8 Lásd: 118/1996. (VII. 24.) Korm. rendelet.

9 Lásd: 119/1996. (VII. 24.) Korm. rendelet, 256/2008. (X. 21.) Korm. rendelet.

10 Beiktatta: 1998. évi XXX. törvény 2. §. Hatályos: 1999. I. 1-től.

11 Lásd: 180/1998. (XI. 6.) Korm. rendelet.

- g)¹ a tűzvédelemmel kapcsolatos piacfelügyeleti hatósági feladatokat ellátó szervet, továbbá a tűzvédelemmel kapcsolatos piacfelügyeleti hatósági eljárás részletes szabályait;²
- h)³ a központi és a területi katasztrófavédelmi szervet.
- (2)⁴ Felhatalmazást kap a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, hogy rendeletben határozza meg:
1. az Országos Tűzvédelmi Szabályzatot,⁵
 - 2.⁶ a tűzvédelmi szakértői tevékenység folytatásának részletes feltételeit, az e tevékenységre jogosító engedély kiadásának rendjét, a szakértők nyilvántartásának személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, továbbá a szakértői tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket,
 3. a tüzesetek vizsgálatára vonatkozó szabályokat,⁷
 4. a tűzoltók és a tűzvédelmi szervezetek tagjainak képzési követelményeit, képzési rendszerét,⁸
 5. a tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágakat, munkaköröket és a szakvizsga részletes szabályait,⁹
 6. a központi költségvetési előirányzat terhére igényelhető beruházási, fejlesztési támogatás pályázati rendszerét,¹⁰
 7. Riasztási és Segítségnyújtási Terv részletes szabályait, a hivatásos önkormányzati és az önkéntes tűzoltóságok működési területét, valamint a tűzoltóságok vonulásaival kapcsolatos költségek megtérítésének szabályait,¹¹
 - 8.¹² a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok központilag finanszírozott létszámát, valamint a hivatásos önkormányzati és az önkéntes tűzoltóságok szervezési kategória meghatározásának elveit és az azokba történő besorolást,¹³
 9. azon technikai eszközök körét, amelyek beszerzését a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által vezetett minisztérium szervezésében vagy útján lehet igényelni és a beszerzés pályázati feltételeit,¹⁴
 10. a tűzoltási, műszaki mentési és az ezekhez kapcsolódó tűzvédelmi technika tervezésének, fejlesztésének, rendszeresítésének, felülvizsgálatának és javításának követelményeit és ellenőrzési rendszerét,¹⁵
 11. a tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének szabályait,¹⁶
 12. a tűzvédelmi szabályzat általános elveit,¹⁷
 13. a tűzoltósági célokat szolgáló ingatlanok, tűzvédelmi berendezések, tűzoltó szakfelszerelések rendeltetéstől eltérő használatának szabályait,¹⁸
 14. a tűzoltóságok által végezhető szolgáltatások körét és szabályait,¹⁹
 - 15.²⁰
 16. az európai közösségi jogi aktusok, honosított harmonizált szabványok által nem szabályozott tűzoltó-technikai termék vonatkozásában a tűzvédelmi biztonságossági követelményeket,
 17. a Magyarországon működő polgári repülőterek tűzoltó védelmi kategóriáját biztosító szervezetek működésére, fenntartására, fejlesztésére, személyi és technikai feltételeire vonatkozó részletes szabályokat,
 18. a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok illetékességi területét,²¹
 19. a hivatásos tűzoltóságok Szolgálati Szabályzatát,
 20. a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok és az önkéntes tűzoltóságok készenlétben tartandó legkisebb gépjármű és technikai eszköz állományát, és műszaki megfelelőségük ellenőrzésének rendjét,²²
 21. a tűzoltóságok Szerelési Szabályzatát,
 22. a tűzoltósport versenyszabályzatát,
 23. a tűzvédelem műszaki követelményeinek megállapítását,²³

1 Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 24. § (2). Hatályos: 2007. I. 1-től.

2 Lásd: 139/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet, 139/2007. (VI. 18.) Korm. rendelet.

3 Beiktatta: 2006. évi XCIV. törvény 24. § (2). Hatályos: 2007. I. 1-től.

4 Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 24. § (3). Hatályos: 2007. I. 1-től.

5 Lásd: 35/1996. (XII. 29.) BM rendelet, 9/2008. (II. 22.) ÖTM rendelet.

6 Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 126. § (3). Hatályos: 2009. X. 1-től.

7 Lásd: 13/1997. (II. 26.) BM rendelet, 12/2007. (IV. 25.) ÖTM rendelet.

8 Lásd: 57/1997. (X. 21.) BM rendelet, 32/2002. (XII. 12.) BM rendelet, 10/2008. (X. 30.) ÖM rendelet.

9 Lásd: 32/1997. (V. 9.) BM rendelet, 53/2005. (XI. 10.) BM rendelet, 27/2009. (X. 29.) ÖM rendelet.

10 Lásd: 35/2003. (VII. 29.) BM rendelet, 21/2009. (VII. 8.) ÖM rendelet.

11 Lásd: 23/1996. (IX. 19.) BM rendelet, 2/2003. (I. 14.) BM rendelet, 57/2005. (XI. 30.) BM rendelet, 32/2009. (XI. 30.) ÖM rendelet.

12 Megállapította: 2008. évi XXXIII. törvény 11. § (4). Hatályos: 2008. VII. 18-tól.

13 Lásd: 11/2008. (XI. 26.) ÖM rendelet, 32/2009. (XI. 30.) ÖM rendelet.

14 Lásd: 41/1997. (VII. 24.) BM rendelet, 17/1998. (III. 27.) BM rendelet, 9/1999. (IV. 15.) BM rendelet, 48/2005. (X. 31.) BM rendelet, 21/2009. (VII. 8.) ÖM rendelet.

15 Lásd: 31/2001. (XII. 19.) BM rendelet, 15/2010. (V. 12.) ÖM rendelet.

16 Lásd: 70/1997. (XII. 29.) BM rendelet, 1/2003. (I. 9.) BM rendelet, 32/2009. (XI. 30.) ÖM rendelet.

17 Lásd: 30/1996. (XII. 6.) BM rendelet.

18 Lásd: 34/1996. (XII. 29.) BM rendelet, 32/2009. (XI. 30.) ÖM rendelet.

19 Lásd: 37/1997. (VI. 11.) BM rendelet.

20 Hatályon kívül helyezte: 2009. évi CXXXIII. törvény 14. § (4) a). Hatálytalan: 2010. I. 1-től.

21 Lásd: 11/2007. (IV. 24.) ÖTM rendelet.

22 Lásd: 32/2007. (X. 25.) ÖTM rendelet, 11/2008. (XI. 26.) ÖM rendelet, 32/2009. (XI. 30.) ÖM rendelet.

23 Lásd: 3/2009. (II. 4.) ÖM rendelet.

24.¹ az e törvény 12. § (1) bekezdésében meghatározott tevékenységek folytatásának részletes feltételeit, a tevékenységek bejelentésének és a tevékenységet folytatók nyilvántartásának személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a bejelentésre és a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, továbbá a tevékenységekre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket.²

(3)³

(4)⁴ Felhatalmazást kapnak az érintett miniszterek, hogy a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben állapítsák meg a tűzvédelem és a műszaki mentés ágazatokra vonatkozó különös szabályait.⁵

(5)³

(6)⁶ Felhatalmazást kap a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, hogy

a) a tűzoltóságok és a Magyar Honvédség tűzvédelmi Szerveinek együttműködési rendjét a honvédelemért felelős miniszterrel,

b) a Feriegyi Repülőtéri Tűzoltóság működésére, fenntartására és fejlesztésére vonatkozó szabályokat a közlekedéspolitikáért felelős miniszterrel,⁷

c) az erdők tűzvédelmére vonatkozó szabályokat az erdőgazdálkodásért felelős miniszterrel⁸ egyetértésben rendeletben állapítsa meg.

48. § (1) Ez a törvény a kihirdetését követő 90. napon lép hatályba. A törvény 44. §-ának rendelkezését 1997. január 1-jétől kell alkalmazni.

(2)³

(3)⁹

(4)³

(5)⁹

49. §¹⁰ A tűzvédelmi szabályzatokat az erről szóló miniszteri rendelet hatálybalépését követő hat hónapon belül kell kiadni.

1 Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 126. § (4). Hatályos: 2009. X. 1-től.

2 Lásd: 27/2009. (X. 29.) ÖM rendelet, 15/2010. (V. 12.) ÖM rendelet.

3 Hatályon kívül helyezte: 2006. évi XCIV. törvény 26. § a). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

4 Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 24. § (4). Hatályos: 2007. I. 1-től.

5 Lásd: 1/1999. (III. 3.) KüM rendelet, 14/1999. (X. 22.) IM rendelet, 28/2000. (X. 11.) EüM rendelet, 31/2001. (XII. 28.) HM rendelet, 6/2003. (VI. 20.) MeHVM rendelet, 18/2008. (VIII. 6.) HM rendelet.

6 Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 24. § (5). Hatályos: 2007. I. 1-től.

7 Lásd: 8/1997. (II. 12.) BM rendelet.

8 Lásd: 12/1997. (II. 26.) BM rendelet, 4/2008. (VIII. 1.) ÖM rendelet.

9 Hatályon kívül helyezte: 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 245. Hatálytalan: 2007. VII. 1-től.

10 Megállapította: 2006. évi XCIV. törvény 25. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.